Lietas arhīva Nr. K68-0497-21/26
ECLI:LV:RPPT:2021:0910.11096073019.3.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā 2021. gada 10. septembrī

Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesa,
tiesnese Alise Antone,
piedaloties prokurorei Līgai Kārkliņai,
aizstāvim Antonam Drēbniekam,
atklātā tiesas sēdē izskatīja krimināllietu /pers. B/, personas kods /personas kods/, apsūdzībā par Krimināllikuma 126. panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu.

Aprakstošā daļa

/pers. B/ tīši nodarīja vidēja smaguma miesas bojājumu šādos apstākļos.

/datums/ap pulksten 19.40 /pers. B/, atrodoties uz ielas pie nama /adrese/, pēc tam, kad bija izcēlies mutisks konflikts ar /pers. C/ par /pers. B/ novietoto automašīnu, dusmu un agresijas vadīts, tīši, ar netiešu nodomu, kas vērsts uz to, lai nodarītu nenoteiktu kaitējumu /pers. C/ veselībai un pieļaujot dažāda smaguma miesas bojājumu iespēju, ne mazāk kā vienu reizi ar dūri iesita /pers. C/ pa seju, kā rezultātā /pers. C/ nokrita uz zemes, bet /pers. B/ turpināja viņu sist – tīši ar kāju ne mazāk kā vienu reizi iesperot /pers. C/ krūšu kurvja rajonā.

/pers. B/ prettiesisko darbību rezultātā /pers. C/ tika nodarīti šādi miesas bojājumi: sejas sasitums ar apakšžokļa lūzumu, krūšu kurvja sasitums ar zemādas asinsizplūdumu, kas pēc sava rakstura kopumā pieskaitāmi vidēja smaguma miesas bojājumiem, kas izraisa ilgstošus veselības traucējumus uz laiku virs 21 dienas.

Ar norādītajām darbībām /pers. B/ izdarīja Krimināllikuma 126. panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu.

Motīvu daļa

Iztiesāšanas laikā apsūdzētais /pers. B/ savu vainu viņam izvirzītajā un tiesas sēdē uzturētajā apsūdzībā par Krimināllikuma 126. panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu atzina daļēji, norādot, ka ir iesitis cietušajam, tomēr to nedarīja tīši – sita, jo cietušais viņam uzbruka. Cietušā pieteikto kaitējuma kompensāciju neatzina. Atzina par pamatotu Juridiskās palīdzības administrācijas pieteikumu par cietušajam izmaksātās kaitējuma kompensācijas piedziņu.

Apsūdzētais tiesas sēdē liecināja, ka /datums/kopā ar sievu piebrauca pie mājas /adrese/, kur dzīvoja vecmāmiņa. Devās uz vecmāmiņas dzīvokli, drīz nāca atpakaļ. Kad iznāca no kāpņu telpas, uz ceļa pie mājas stāvēja mašīna un pie tās vīrietis – cietušais. Ar sievu gāja uz savu mašīnu. Cietušais kliedza uz viņu. Apsūdzētais atbildēja, ka tūlīt brauks prom un turpināja tuvoties savai mašīnai. Cietušais skaļi turpināja lamāties, lai apsūdzētais vācās prom. Kad apsūdzētais jau bija pie savas mašīnas, cietušais turpināja kliegt, lai apsūdzētais aizvācās. Apsūdzētais neizturēja un rupji atbildēja cietušajam. Mēģināja divas reizes novērst konfliktu un pat atvainojās, ka novietojis šajā vietā savu mašīnu. Tomēr cietušais turpināja bļaut un mērķtiecīgi tuvojās apsūdzētajam, gandrīz uzbruka. Turpinājās konflikts, apsūdzētais iesita cietušajam, cietušais nokrita. Diemžēl strīda karstumā iespēra cietušajam arī ar kāju. Kad to redzēja liecinieki, lieciniece Katerina (lietā – lieciniece /pers. D/ (*/pers. D/*)) skaļi teica, ka nevajag to darīt. Apsūdzētais atguvās, piegāja pie liecinieces un sastrīdējās arī ar liecinieci. Lieciniece teica, ka nedrīkst tā lamāties, tad apsūdzētais atguvās un gāja uz mašīnu. Tajā laikā cietušais bija aizšķērsojis apsūdzētajam izbraukšanu, apsūdzētais iesēdās mašīnā. Tad cietušais pieskrēja pie mašīnas un centās noraut sānu skata spoguli. Uz to apsūdzētais nereaģēja. Ieradās vīrietis, liecinieks šajā procesā, kurš ieteica izsaukt neatliekamo medicīnisko palīdzību un policiju. Sagaidīja policiju. Tā konflikts beidzās. Divas reizes bija mēģinājis pārtraukt konfliktu – kad atbildēja cietušajam, ka tūlīt aizbrauks, un tad, kad ignorēja cietušā lamāšanos. Iesita vienu reizi cietušajam pa seju un viņš uzreiz nokrita, domā, ka izdarīja vienu sitienu. Cik sitienu bija pa citām ķermeņa daļām nevar pateikt, jo bija stresā. Stress radās, jo cietušais mērķtiecīgi tuvojās, apsūdzētais uztvēra to kā uzbrukumu. Ar kāju spēra cietušajam ne mazāk kā vienu reizi. Spēra guļošam cietušajam strīda karstumā, kad nespēja kontrolēt savas darbības. Sieva nedzirdēja, kā apsūdzētais atvainojās cietušajam par mašīnas novietošanu, jo viņa bija ceļā uz mašīnu no citas puses. Kad sita cietušajam pa seju, sieva bija pie mašīnas pasažieru vietas priekšējām durvīm. Kad spēra cietušajam, sieva drīzāk neskatījās, nevar pateikt, kur sieva atradās, jo šajā laikā apkārt neko neredzēja. Par uzbrukumu sev uztvēra cietušā tuvošanos apsūdzētajam draudīgā izskatā, tieši cietušā mērķtiecīgo gaitu savā virzienā uztvēra kā uzbrukumu. Cietušais ir liela auguma, agresīvs un kliedza; apsūdzētais secināja, ka cietušais grasās uzbrukt. Psiholoģiskais stāvoklis, no kura atguvās, kad lieciniece Katerina teica, ka nevajag to darīt, sākās, kad cietušais tuvojās apsūdzētajam. Nav teicis, ka cietušais uzbruka ar kulakiem, agrāk liecināja, ka cietušais izdarīja sitiena kustības ar rokām, iespējams tādēļ, ka cietušais tādā stāvoklī turēja rokas, sitienus neizdarīja. Esot dzīvoklī pie vecmāmiņas, dzirdēja, ka ārā kāds signalizē no mašīnas. Cietušais pietuvojās metra attālumā no apsūdzētā, neaizskāra apsūdzēto. Uzsvēra, ka liecinieces /pers. F/ liecības ir pretrunīgas, ir pretrunā ar cietušā sniegtajām liecībām, kas ir patiesas. /pers. F/ liecības nav ticamas, viņa aprunā apsūdzēto. Liecinieka/pers. G/ liecības nav ticamas, jo /pers. F/ liecināja, ka /pers. H/ ir cietušā draugs. No 2018. gada oktobra līdz 2019. gada augustam bija atvērta darbnespējas lapa sakarā ar ceļa meniska pārrāvumu, kas liecina par to, ka nebija ieinteresēts konfliktā. 2019. gada augustā bija operācija.

Izsakoties tiesu debatēs, apsūdzētais nožēloja, ka nav varējis savaldīties un spēra cietušajam, nav vēlējies, lai konflikts šādi izvēršas. Bija sitieni, žēl, ka tā sanāca. Atzina, ka situācija ir nepatīkama, izteica cieņu cietušajam par patiesi sniegtām liecībām tiesas sēdē un atvainojās cietušajam par to, ka spēra viņam jau guļošam; atvainojās par pārmērīga spēka pielietošanu.

Pirmstiesas kriminālprocesā /datums/ apsūdzētais, sniedzot paskaidrojumu, norādīja, ka šajā datumā pulksten 19.45 pie mājas /adrese/izcēlās

konflikts ar pretējās mājas iedzīvotāju, jo pretējās mājas iedzīvotājam nepatika, kā apsūdzētais bija novietojis automašīnu. Pretējās mājas iedzīvotājs izkāpa no mašīnas un sāka apsūdzēto aizvainot. Pēc tam pretējās mājas iedzīvotājs mēģināja uzbrukt un apsūdzētais bija spiests aizstāvēties. Apsūdzētais iesita ar dūri pretējās mājas iedzīvotājam 2–3 reizes pa seju. Savu vainu neatzīst (lietas 6., 7. lapa).

Pirmstiesas kriminālprocesā /datums/, nopratināts aizdomās turētā statusā, /pers. B/ liecināja, ka daļēji atzīst savu vainu inkriminētajā noziedzīgajā nodarījumā. Atzīst konfliktu ar nepazīstamu cilvēku (lietas 74. lapa).

Pirmstiesas kriminālprocesā /datums/, nopratināts apsūdzētā statusā, /pers. B/ liecināja, ka /datums/ar sievu atbrauca pie vecmāmiņas, kura dzīvo /adrese /. Novietoja savu automašīnu pie mājas /adrese/, vietā, kur drīkstēja novietot automašīnu. Uzkāpa pie vecāsmātes, nodeva produktus, kāpa lejā un ar sievu gāja uz savu automašīnu. Nepazīstams vīrietis nāca viņu virzienā un lamājās, sakot viņiem, lai vācās prom no turienes. Mierīgā tonī atbildēja, ka brauc prom, bet nepazīstamais vīrietis atkal teica, lai vācās prom. Sēdās jau savā mašīnā un rupji atbildēja nepazīstamajam vīrietim, pēc kā nepazīstamais vīrietis viņam metās virsū ar kulakiem; sitienus neizdarīja, pieskarties apsūdzētajam nepaspēja, taču metās virsū. Tajā brīdī iesita nepazīstamajam vīrietim ar kulaku pa seju. Cik reizes – precīzi neatceras. Pēc sitiena vai sitienu saņemšanas vīrietis nokrita – vispirms uz automašīnas motora pārsega, tad noslīdēja uz zemes. Tad vīrietis piecēlās un atkal metās virsū apsūdzētajam, tuvojās, izdarīja sitiena kustības ar rokām. Tad vēlreiz iesita ar kulaku vīrietim pa seju, un viņš atkal nokrita uz zemes. Precīzi neatceras, vai spēra ar kājām. Pēc otrā sitiena gāja uz savu mašīnu. Kad bija mašīnā, pieskrēja vīrietis un sāka raut nost sānu spoguli pasažieru pusē; noraut neizdevās. Tad vīrietis iesēdās savā mašīnā, piebrauca un nobloķēja izbraukšanu apsūdzētā automašīnai. Uzskata, ka vīrietis domāja, ka apsūdzētais nobloķējis viņam ceļu iebraukšanai teritorijā, bet tajā teritorijā ir iespējams iebraukt pa divām iebrauktuvēm. Uzskata, ka vīrietis speciāli gribēja uzsākt konfliktu un viņam ir nestabila nervu sistēma. Tad vīrietis izsauca policiju. Atzīst, ka izdarīja sitienus, bet neuzbruka vīrietim. Cietušā pieteikto kaitējuma kompensāciju neatzīst. Iespējams pārcentās ar sitieniem, bet vīrietis bija liela auguma (lietas 93.–94. lapa).

Apsūdzētā nopratināšanas protokolam pievienots notikuma vietas plāns, kurā apstiprinātas liecības par notikuma vietas – /adrese/, pagalma – apstākļiem /datums/(lietas 95. lapa).

Tiesa konstatē pretrunas starp apsūdzētā pirmstiesas izmeklēšanas laikā un tiesas izmeklēšanā sniegtajām liecībām par cietušā rīcību pirms apsūdzētais izdarīja ne mazāk kā vienu sitienu cietušajam pa seju. Proti, pirmstiesas kriminālprocesā apsūdzētais liecināja, ka cietušais metās virsū apsūdzētajam, tuvojās, izdarīja sitiena kustības ar rokām, tomēr tiesas sēdē paskaidroja, ka par uzbrukumu sev uztvēra cietušā tuvošanos apsūdzētajam draudīgā izskatā, tieši cietušā mērķtiecīgo gaitu savā virzienā uztvēra kā uzbrukumu; iespējams, ka cietušais tādā stāvoklī turēja rokas, bet sitienus neizdarīja. Vienlaikus tiesa atzīst, ka liecības par noziedzīga nodarījuma izdarīšanas faktiskajiem apstākļiem visā kriminālprocesa laikā ir nemainīgas – /pers. B/ apstiprināja, ka ne mazāk kā vienu reizi ar dūri iesita /pers. C/ pa seju, kā rezultātā /pers. C/ nokrita uz zemes, bet /pers. B/ turpināja viņu sist – ar kāju ne mazāk kā vienu reizi iesperot /pers. C/.

Neskatoties uz to, ka apsūdzētais savu vainu viņam inkriminētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā atzina tikai daļēji, jo neatzina, ka sitienus cietušajam izdarīja tīši, pārbaudījusi pierādījumus, tiesa secina, ka apsūdzētā /pers. B/ vaina Krimināllikuma 126. panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā ir pierādīta, un pastāv Kriminālprocesa likuma 520. panta pirmajā daļā paredzētais pamats notiesājoša sprieduma taisīšanai.

Cietušais/pers. C/ tiesas sēdē un pirmstiesas kriminālprocesā liecināja, ka /datums//adrese/, daudzdzīvokļu nama pagalmā, notika konflikts ar apsūdzēto. Konflikta laikā apsūdzētais ar kulaku iesita cietušajam pa galvu un ar kājām – ķermeņa rajonā. Kad cietušais ap pulksten 19.40 atgriezās pēc darba mājās ar savu automašīnu, iebrauktuve bija aizsprostota ar automašīnu */TL marka/*, valsts numurs /reģistrācijas numurs/. Uz vārtiem bija zīme – auto pret vārtiem nenovietot. Taurēja. Pēc aptuveni 5 minūtēm no pretējās mājas kāpņu telpas iznāca apsūdzētais ar sievieti. Apsūdzēto uzrunāja pirmais, prasīja, vai nevarēja automašīnu novietot citā vietā. Apsūdzētais sāka agresīvi uzvesties, lamāties. Cietušais tuvojās apsūdzētajam, lai paskaidrotu, ka tā nedrīkst izturēties, pierādītu savu taisnību par automašīnas neatļautu novietošanu. Pats nelamājās, bija savaldīgs. Kad atvirzījās no apsūdzētā un skatiens vairs nebija vērsts pret viņu, pēkšņi pa seju žokļa rajonā saņēma ne mazāk kā vienu sitienu, zaudēja samaņu, nokrita. Pēc mirkļa centās piecelties, bet saņēma no apsūdzētā vēl ne mazāk kā vienu spērienu vēdera apvidū. Tad piecēlās kājās, devās līdz vārtiņiem pie sievas, tad piegāja pie apsūdzētā automašīnas, lai viņu aizkavētu. Pie apsūdzētā automašīnas spoguļa pieturējās, jo pēc saņemtajiem sitieniem bija apdullis. Tad iesēdās savā mašīnā un aizšķērsoja ceļu apsūdzētā automašīnai, lai apsūdzētais nevarētu pamest notikuma vietu un izsauca policiju (lietas 5., 17.–28., 29.–31. lapa).

Cietušais atpazina apsūdzēto fotogrāfijā, ko apliecina /datums/sagatavots protokols par uzrādīšanu atpazīšanai pēc fotogrāfijām (lietas 36. lapa).

Cietušais liecībās norādītās ziņas par notikuma faktiskajiem apstākļiem apstiprinājis arī /datums/notikuma vietā; ziņas fiksētas sagatavojot protokolu par liecību pārbaudi uz vietas, kam pievienota arī atbilstoša fototabula ar fotoattēliem no notikuma vietas (lietas 38.–42. lapa).

Lieciniece/pers. F/ tiesas sēdē un pirmstiesas kriminālprocesā par notikuma apstākļiem liecināja, ka redzēja, kā /datums//adrese/, viņas kaimiņš uzbruka /pers. C/. Vakarā, pēc pulksten 19.00, dzirdēja uzstājīgu mašīnas taurēšanu, tad dzirdēja skaļu lamāšanos, kas lika pieiet pie loga – dzīvoklī 4. stāvā. Redzēja, ka tumšas krāsas mašīna */TL marka/*, kas pieder apsūdzētajam, aizšķērsoja iebraukšanu vārtos privātā sektora īpašniekam /pers. C/. /pers. C/ skaļi un uzstājīgi taurēja, pieprasot atbrīvot iebraukšanu. /TL marka/vadītājs atradās mašīnā ar jaunieti, kura dzīvo /adrese /. Uz /pers. C/ lūgumiem viņi (apsūdzētais ar jaunieti) atbildēja ar skaļu necenzētu lamāšanos, tad /TL marka/vadītājs izkāpa no mašīnas un iesita /pers. C/, kurš bija piegājis pie mašīnas durvīm. Redzēja kautiņu. Viss notika ļoti ātri. /pers. C/ mēģināja aizsargāties, bet nesanāca, viņu ar lielu spēku uzmeta uz /TL marka/blakus stāvošas mašīnas, cietušais nokrita, apsūdzētais turpināja sist. Garām gāja kaimiņiene /pers. D/(lietā – lieciniece /pers. D/ (*/pers. D/*)) ar mazu bērnu. Viņa aizrādīja uzbrucējam, paziņoja, ja /pers. C/iesniegs policijā iesniegumu, viņa būs lieciniece. /TL marka/vadītājs un viņa draudzene nolamāja /pers.D/necenzētiem vārdiem. Aizskrēja pēc videokameras, lai parādītu uzbrucējam, ka viņš tiek filmēts. /pers.D/vecākā meita aizrādīja, lai apsūdzētais nelamājas uz viņas mammu ar mazu bērnu. Tad apsūdzētais pievērsās lieciniecei, ieraudzīja kameru un aizvainoja lecinieci. /pers. C/ iekāpa mašīnā un ar to aizšķērsoja apsūdzētajam ceļu, lai viņš nepamet notikuma vietu, ieslēdzās mašīnā un laikam izsauca policiju. Sagaidīja policiju, policijai iesniedza video ierakstu. Redzēja, ka pie policijas piegāja puisis, kurš runāja latviešu valodā; vēlāk uzzināja, ka tas ir /pers. C/ draugs (lietas 11.–12., 52.–54., 55. lapa).

Lieciniece/pers. F/ atpazina apsūdzēto gan tiesas sēdē, gan pirmstiesas kriminālprocesā fotogrāfijā, ko apliecina /datums/sagatavots protokols par uzrādīšanu atpazīšanai pēc fotogrāfijām (lietas 56.–57. lapa).

Tiesa atzīst, ka liecinieces /pers. F/ sniegtās liecības daļā par notikumiem liecinieces un apsūdzētā sievas starpā, kā arī par kompānijām, kuras pavada laiku /adrese/, pagalmā, nav attiecināmas uz konkrēto kriminālprocesu.

Lieciniece/pers. D/ (*/pers. D/*) tiesas sēdē un pirmstiesas kriminālprocesā par notikuma apstākļiem liecināja, ka /datums/vakarpusē bija izgājusi pastaigāties ārā pie mājās /adrese/, ar mazo dēlu. Redzēja, ka aptuveni 50 metru attālumā vīrietis sita citu vīrieti. Atpazina abus vīriešus, personīgi nepazīst, bet ir redzējusi. Vīrieti sita ar kājām, kad otrs jau atradās guļus. Konflikta sākumu neredzēja. Sāka bļaut tam vīrietim, kurš sita, lai pārtrauc, ka tā darīt nedrīkst. Tad apsūdzētais pienāca pie liecinieces un centās paskaidrot, ka konflikts izcēlies cietušā dēļ. Lieciniece iebilda, ka konfliktu var atrisināt sarunā. Cietušais pēc sitieniem ātri piecēlās un aizgāja uz savu teritoriju aiz vārtiem. Redzēja, ka cietušais ir drošībā, tad paņēma savu mazo bērnu un aizgāja mājās. Bija izbijusies, jo redzēja kā ar kājām tiek sists guļošs cilvēks (lietas 60. lapa).

Lieciniece/pers. D/ (*/pers. D/*) atpazina apsūdzēto gan tiesas sēdē, gan pirmstiesas kriminālprocesā fotogrāfijā, ko apliecina /datums/sagatavots protokols par uzrādīšanu atpazīšanai pēc fotogrāfijām (lietas 61., 62. lapa).

Liecinieks/pers. G/ tiesas sēdē un pirmstiesas kriminālprocesā par notikuma apstākļiem liecināja, ka dzīvo /adrese /. /datums/atradās dzīvoklī un ap pulksten 19.50 dzirdēja, ka pagalmā taurē automašīna. Skaņas dēļ pienāca pie loga, lai paskatītos. Signalizēja pretējās privātmājas kaimiņš. Redzēja, ka pie iebrauktuves bija atstāta automašīna, kaimiņš nevarēja iebraukt, tādēļ uztaurēja. Apsūdzēto ieraudzīja iznākam no ēkas un tuvojamies cietušajam, vēlāk redzēja arī kundzi automašīnā. Sākās vārdu pārmaiņa. Pēkšņi apsūdzētais iesita /pers. C/ pa seju. /pers. C/ nokrita uz zemes. Redzēja vārdu pārmaiņu, saķeršanos un sitienus. Apsūdzētais guļošu cietušo sita ar kājām. Sitieni bija pa vēderu. Apsūdzētais izdarīja aptuveni 2–3 sitienus. Atvēra logu un sāka kaut ko bļaut vai svilpt, lai pārtrauktu šo konfliktsituāciju. Tad liecinieks zvanīja policijai. Redzēja, ka cietušais piecēlās un piegāja pie automašīnas */TL marka/*, cietušais bija satvēris šīs automašīnas spoguli. Turpmāk cietušais iekāpa savā mašīnā un nosprostoja /TL marka/vadītājam ceļu. Tad apsūdzētais izkāpa no savas mašīnas un centās atvērt cietušā mašīnas durvis. Kad atbrauca operatīvie dienesti liecinieks izgāja ārā, redzēja, ka /pers. C/ žoklis ir šķībs. Apsūdzētais pienāca pie cietušā automašīnas un sākās vārdu pārmaiņa. Redzēja notikumus no loga. Apsūdzētais iesita cietušajam galvas rajonā, cietušais nokrita, apsūdzētais vēl iespēra vismaz vienu reizi cietušajam. Iesniedza policijai video un fotoattēlu. Paskaidroja, ka tiesas sēdē sniegtajās liecībās ir neprecizitātes dēļ tā, ka pagājis ilgs laiks no notikuma. Pirmstiesas kriminālprocesā sniegtās liecības ir precīzākas un detalizētākas (lietas 64.–65., 66. lapa).

Liecinieks/pers. G/ atpazina apsūdzēto gan tiesas sēdē, gan pirmstiesas kriminālprocesā fotogrāfijā, ko apliecina 2021. gada 29. janvārī sagatavots protokols par uzrādīšanu atpazīšanai pēc fotogrāfijām (lietas 67.–68. lapa).

Lieciniece/pers. L/ tiesas sēdē un pirmstiesas kriminālprocesā par notikuma apstākļiem liecināja, ka zina cietušo, dzīvo vienā pagalmā, pretējās mājās. Daļēji redzēja konfliktu, redzēja, kad piebrauca policija. Agrāk ir bijuši konflikti ar cietušo. Apsūdzētā sieva dzīvoja ar lecinieci vienā mājā. Dzirdēja automašīnas taurēšanas signālus, paskatījās pa logu, redzēja, ka cietušais ir uzbudināts, uzvedās agresīvi – skaļi runāja, plātījās ar rokām. Kad nonāca lejā no piektā stāva, redzēja skandālu, visi stāvēja uz ielas. Cietušais ar savu mašīnu bija aizšķērsojis ceļu apsūdzētā automašīnai, neļāva izbraukt. Cietušais bļāva. Apsūdzētais teica, ka tūlīt aizbrauks. Apsūdzētais arī atbildēja agresīvi, lamājoties. Gaidīja policiju. Pašu konfliktu, sitienus neredzēja. Apsūdzētais stāvēja un runāja, prasīja, lai cietušais atbrīvo apsūdzētajam ceļu. Skaidroja, ka ir bijušais vairākas konfliktsituācijas pret vārtiem novietotu auto dēļ. Sākotnēji pazina tikai apsūdzētā sievu. Pēc šī notikuma iepazinās ar apsūdzēto un runāja par šo situāciju. Uzskata, ka cietušajam bija iespēja izmantot citus vārtus, kuri nebija aizslēgti, iebraukšanai īpašumā. Domā, ka ceļš ir koplietošanas (lietas 63. lapa).

Lieciniece/pers. M/ (tiesības neliecināt pret tuvinieku izskaidrotas – lietas 71., 133. lapa) tiesas sēdē un pirmstiesas kriminālprocesā par notikuma apstākļiem liecināja, ka apsūdzētais ir viņas vīrs, bet cietušais – kaimiņš. Piedalījās konfliktā /datums/, kuru labi atceras. Bija /adrese/, kur dzīvo viņas vecmāmiņa, nolika mašīnu pretī kāpņutelpai, aiznesa uz otro stāvu vecmāmiņai produktus. Tas bija ap pulksten 20.30. Atgriezās pie automašīnas pēc 15 minūtēm. Izgāja no kāpņutelpas, kad viņiem pretī nāca cietušais, kurš sāka skaļi runāt, kliegt, kāpēc viņi ir novietojuši mašīnu tā, ka cietušais netiek mājās. Cietušais uzvedās agresīvi. Lieciniece zina cietušo no bērnības. Tad cietušais virzījās uz viņu pusi. Cietušais esot pirms tam signalizējis, bet viņi to neesot dzirdējuši. Ja būtu dzirdējuši signalizēšanu, noteikti būtu iznākuši un pārvietojuši mašīnu. Bija nošķērsojuši cietušajam ceļu iebraukšanai pagalmā. Cietušais gribēja izteikt pretenzijas, bet vīrs neizturēja un iesita cietušajam pa seju. Vīrs necenzēti pasūtīja cietušo tālāk. Cietušais nāca viņu virzienā. Sitienu vīrs izdarīja uzreiz. Dabūja pa seju no vīra. Vīrs ir bijis bokseris, tādēļ viņa sitiens ir tik stiprs, ka /pers. C/ nokrita uz zemes. Ar vīru nesaprata, ko grib cietušais. Nesaprata, ko cietušais runā latviešu valodā. Cietušais neizdarīja sitienus, to nepaspēja izdarīt – nav zināms, vai cietušais būtu sitis. Cietušais tuvojās un centās kaut ko izskaidrot. Vīrs sita cietušajam pa seju, žokli. Pirmo reizi redzēja, ka vīrs kādu sit. Uzskata, ka bija jārunā "kā vīriem". Vīrs cietušajam neko neteica, arī pēc sitiena neko neteica. Iekāpa mašīnā un neskatījās, kas tālāk notika. Citus sitienus neredzēja. Pirmo sitienu redzēja, pirmais sitiens bija viņas tuvumā. Cietušais mēģināja nolauzt viņu mašīnas spoguli. Iekāpa ar vīru mašīnā, gribēja aizbraukt, bet cietušais nobloķēja viņiem ceļu braukšanai. Kaimiņi iznāca ārā un skatījās pa logu. Sieviete no 4. stāva izvilka kameru un filmēja. Nobijās. Skaidroja, ka "uzskrēja virsū dūrei" ir izteiciens, nav tulkojams tieši. Vīrs iesita (lietas 71. lapa).

Tiesa, izvērtējusi liecinieku liecībās sniegtās ziņas par notikuma faktiskajiem apstākļiem, kas attiecināmi uz konkrēto kriminālprocesu, nekonstatē tajās būtiskas pretrunas. Proti, ar liecinieku liecībām pierādīts apsūdzībā norādītais apstākļu un /pers. B/ darbību kopums – /datums/ap pulksten 19.40 /pers. B/, atrodoties uz ielas pie nama /adrese/, pēc tam, kad bija izcēlies mutisks konflikts ar /pers. C/ par /pers. B/ novietoto automašīnu, dusmu un agresijas vadīts, ne mazāk kā vienu reizi ar dūri iesita /pers. C/ pa seju, kā rezultātā /pers. C/ nokrita uz zemes, bet /pers. B/ turpināja viņu sist – tīši ar kāju ne mazāk kā vienu reizi iesperot /pers. C/.

To, ka /datums/vakarā starp cietušo un apsūdzēto izcēlās konflikts par /pers. B/ novietoto automašīnu, apliecināja apsūdzētais un cietušais, kā arī liecinieki – /pers. F/, /pers. H/, /pers. L/, kā arī lieciniece /pers. M/. To, ka /pers. B/ ar dūri iesita /pers. C/ pa seju, pēc kā cietušais nokrita, redzēja gan lieciniece /pers. F/, liecinieks /pers. H/, kā arī lieciniece /pers. M/. To, ka apsūdzētais iespēra /pers. C/, kurš pēc sitiena pa seju bija nokritis guļus, apliecināja gan pats apsūdzētais, gan cietušais, kā arī liecinieces /pers. F/, /pers. D/ (*/pers. D/*) un liecinieks /pers. H/.

Apsūdzētais apstrīdēja, ka sitienus izdarījis tīši, norādot, ka aizstāvējās no cietušā uzbrukuma. Apsūdzētā liecības par to, ka cietušais viņam uzbruka ir pretrunīgas. Pirmstiesas kriminālprocesā apsūdzētais liecināja, ka cietušais viņam metās virsū, tuvojās, izdarīja sitiena kustības ar rokām, tomēr tiesas sēdē paskaidroja, ka agrāk liecināja par cietušā izdarītām sitiena kustībām ar rokām, iespējams tādēļ, ka cietušais tādā stāvoklī turēja rokas, sitienus neizdarīja. Apstiprināja, ka cietušais nav viņu fiziski aizskāris, ir pietuvojies.

Krimināllikuma 29. panta pirmajā daļā ir reglamentēti visi nepieciešamās aizstāvēšanās institūta pamatnosacījumi. Nepieciešamā aizstāvēšanās ir personas tiesiskā darbība, kas vērsta pret citas fiziskas personas apdraudējumu ar likumu aizsargātām interesēm, nodarot uzbrucējam kaitējumu (*U. Krastiņš, V. Liholaja. Krimināllikuma komentāri. Pirmā daļa (I-VIII[2] nodaļa). Otrais papildinātais izdevums, Rīga, TNA, 2018, 147. lpp.*).

Latvijas Republikas Senāta Krimināllietu departamenta 2021. gada 26. augusta lēmumā lietā Nr. 11110013718, SKK-75/2021 atzīts, ka persona atrodas nepieciešamās aizstāvēšanās stāvoklī, ja ievēroti nepieciešamās aizstāvēšanās tiesīguma nosacījumi. Atbilstoši šiem nosacījumiem uzbrukumam (apdraudējumam) ir jābūt prettiesiskam un kaitīgam, īstenam un patiesi pastāvošam, kas nozīmē, ka apdraudējums ir jau sācies vai pastāv reāli uzbrukuma draudi, un tas nav vēl pabeigts. Savukārt aizstāvēšanās nosacījumi ir tās mērķis – likumā norādīto interešu un tiesību aizsardzība, kaitējuma nodarīšana uzbrucējam un tas, ka netiek pārkāptas nepieciešamās aizstāvēšanās robežas.

Lietā nav gūti objektīvi pierādījumi tam, ka /pers. C/ būtu uzbrucis apsūdzētajam, radījis apsūdzētajam jebkādu apdraudējumu.

Pats apsūdzētais liecināja, ka cietušais mērķtiecīgi tuvojās, bet apsūdzēto neaizskāra. Vienlaikus apsūdzētais norādīja, ka strīda karstumā nespēja kontrolēt savas darbības; ka psiholoģiskais stāvoklis, no kura atguvās, kad lieciniece Katerina teica, ka nevajag to darīt, sākās, kad cietušais tuvojās apsūdzētajam. Atvainojās cietušajam par pārmērīga spēka pielietošanu; iespējams pārcentās ar sitieniem.

Cietušais liecināja, ka tuvojās apsūdzētajam, lai paskaidrotu, ka tā nedrīkst izturēties, pierādītu savu taisnību par automašīnas neatļautu novietošanu. Sitienu saņēma pēkšņi, kad skatiens vairs nebija vērsts pret apsūdzēto, zaudēja samaņu, nokrita.

Lieciniece/pers. M/ liecināja, ka cietušais tuvojās un centās kaut ko izskaidrot. Cietušais gribēja izteikt pretenzijas, bet vīrs neizturēja un iesita cietušajam pa seju. Sitienu vīrs izdarīja uzreiz. Dabūja pa seju no vīra. Vīrs ir bijis bokseris, tādēļ viņa sitiens ir tik stiprs, ka /pers. C/ nokrita uz zemes. Cietušais neizdarīja sitienus, nav zināms, vai cietušais būtu sitis.

Liecinieks/pers. G/ liecināja, ka sākās vārdu apmaiņa; apsūdzētais pēkšņi iesita /pers. C/.

Apsūdzētā, cietušā un liecinieku sniegtās liecības apstiprina, ka tieši pats apsūdzētais konflikta laikā bija nesavaldīgs un agresīvs, proti,

mutvārdu konflikta laikā neizturēja un cietušajam rupji atbildēja, tad iesita un strīda karstumā arī spēra cietušajam, kad cietušais jau bija nokritis uz zemes. Arī lieciniece /pers. M/ liecināja, ka cietušais neizdarīja sitienus un nav zināms, vai cietušais būtu sitis.

Par atrašanos nepieciešamās aizstāvēšanas stāvoklī nav pamata atzīt gadījumus, kad persona pati tīši izraisījusi uzbrukumu, lai izmantotu to kā ieganstu prettiesisku darbību izdarīšanai, piemērām, kautiņa izraisīšana, izrēķināšanās, atriebības akts u.tml. (*Augstākās tiesas Senāta Krimināllietu departamenta 2009. gada 29. septembra lēmums lietā Nr. SKK?503/2009*).

/pers. B/ arī norādīja, ka sitienus nevarēja izdarīt tīši, jo no 2018. gada oktobra līdz 2019. gada augustam bija atvērta darbnespējas lapa sakarā ar ceļa meniska pārrāvumu. Tiesa arī šo apsūdzētā savas aizstāvības argumentu vērtē kā nepamatotu. Pretēji, tiesas ieskatā, spērienu izdarīšana jau zemē guļošam cietušajam, liecina par to, ka /pers. B/ spērienus izdarīja dusmu un agresijas vadīts; veselības problēmas nav atturējušas apsūdzēto no fiziska spēka pielietošanas, nodarot kaitējumu cietušā veselībai.

Ievērojot minēto, tiesa minētās apsūdzētā liecības par cietušā uzbrukumu vērtē kā aizstāvības pozīciju, ar nolūku mazināt atbildību un izvairīties no soda par nozieguma izdarīšanu.

Turklāt apsūdzībā norādītos apstākļus un apsūdzētā /pers. B/ vainu viņam inkriminētajā noziedzīgā nodarījumā apstiprina arī šādi pierādījumi.

Ar liecinieku /pers. F/ un /pers. H/ iesniegtajos videoierakstos un atbilstošos 2021. gada 29. janvāra CD diskos esošo video failu apskates protokolos fiksētajām ziņām apliecināts, ka video ierakstos ir redzama mikrorajona pagalma braucamā daļa, kur automašīna, kas līdzīga *VW Golf* markas automašīnai, ir nobloķējusi ceļu tumšas krāsas automašīnai */TL marka/*. Pie automašīnām redzams vīrietis un sievietes. Apskates protokoliem pievienoti fotoattēli, kuros redzams mašīnu novietojums (lietas 58.–59., 69.–70. lapa).

Ceļu satiksmes drošības direkcijas informācijas sistēmas izdrukā iekļautās ziņas apstiprina, ka melnas krāsas vieglās pasažieru automašīnas /TL marka//TL marka/, ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/, turētājs ir /pers. B/ (lietas 76. lapa).

/datums/sagatavotajā telefonogrammā iekļautās ziņas apliecina, ka šajā datumā no /adrese/ uz Paula Stradiņa pilsētas slimnīcu Neatliekamās medicīniskās palīdzības /numurs/. brigādes ārsts nogādāja /pers. C/ ar galvas sasitumu, multipliem sejas sasitumiem (lietas 3. lapa).

Cietušajam nodarīto miesas bojājumu raksturs un smagums apstiprinās ar Valsts tiesu medicīnas ekspertīzes centra /datums/ eksperta atzinumā (dzīvas personas tiesu medicīniskā ekspertīze) Nr. /numurs/ izdarītajiem secinājumiem, ka cietušajam /pers. C/ konstatēti šādi miesas bojājumi – sejas sasitums ar apakšžokļa lūzumu, krūšu kurvja sasitums ar zemādas asinsizplūdumu, kas varēja rasties /datums/un pēc sava rakstura kopumā pieskaitāmi vidēja smaguma miesas bojājumiem, kas izraisa ilgstošus veselības traucējumus uz laiku virs 21 dienas (lietas 14.–15. lapa).

VSIA "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" pacienta līgumā par veselības aprūpes pakalpojumiem un izrakstā no stacionārā pacienta medicīniskās kartes ietvertajām ziņām apstiprināts, ka /pers. C/ stacionēts akūti, ar Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienestu, iestājās slimnīcā /datums/un pārvests tālākai terapijai uz Stomatoloģijas un sejas ķirurģijas centru ar diagnozi – apakšžokļa lūzums, /datums/iegūts galvas sasitums (lietas 34., 23. lapa).

VSIA "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" izrakstā no stacionārā pacienta medicīniskās kartes ietvertajām ziņām apstiprināts, ka /pers. C/ iestājās slimnīcā /datums/ar traumu, kas iegūta /datums/, viņam izdarīta apakšžokļa operācija un izsniegti pirms un pēc operācijas rentgena attēli, kas pievienoti izrakstam (lietas 19.–21. lapa).

Tiesa uzskata, ka ar šādiem pierādījumiem apsūdzībā norādītie apstākļi un /pers. B/ inkriminētās darbības, kas, tiesas ieskatā, ir pareizi kvalificētas pēc Krimināllikuma 126. panta pirmās daļas, ir pilnībā guvušas apstiprinājumu tiesas izmeklēšanā un /pers. B/ vaina pret viņu celtajā apsūdzībā ir pierādīta un apsūdzētais par izdarīto noziedzīgo nodarījumu ir sodāms.

Saskaņā ar Krimināllikuma 46. panta otrās daļas prasībām, nosakot apsūdzētajam soda veidu, tiesa ņem vērā izdarītā noziedzīgā nodarījumu raksturu un radīto kaitējumu, kā arī vainīgā personību.

Saskaņā ar Krimināllikuma 7. panta trešo daļu apsūdzētā izdarītais noziedzīgais nodarījums klasificējams kā mazāk smags noziegums.

No apsūdzības faktisko apstākļu izklāsta izriet, ka /pers. B/ ar tiešu nodomu un apzināti prettiesiskām darbībām ir vērsies pret /pers. C/ veselību.

Tiesas sēdē, pārbaudot apsūdzētā personību raksturojošos datus, noskaidrots: ir deklarētā dzīvesvieta, precējies, ieguvis vidējo speciālo izglītību, strādā SIA "/nosaukums/" par metinātāju, sodīts vienu reizi, sods izciests, sodāmība dzēsta (lietas 77.–83., 93. lapa). Pēc apsūdzētā vārdiem – apgādībā ir viens nepilngadīgs bērns.

Krimināllikuma 5. panta pirmā daļa paredz, ka nodarījuma (darbības vai bezdarbības) noziedzīgumu un sodāmību nosaka likums, kas bijis spēkā šā nodarījuma izdarīšanas laikā.

Spēkā esošajā likuma redakcijā noteikts, ka par Krimināllikuma 126. panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

Saskaņā ar Krimināllikuma 46. panta ceturtās daļas noteikumiem – brīvības atņemšanas sodu par kriminālpārkāpumu un mazāk smagu noziegumu piemēro, ja soda mērķis nav sasniedzams, nosakot kādu no attiecīgā panta sankcijā paredzētajiem vieglāka soda veidiem.

Tiesa, nosakot apsūdzētajam soda veidu, izvērtējot lietas materiālos esošos /pers. B/ personību raksturojošos datus, noziedzīgā nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu, atzīst, ka Krimināllikuma 35. panta definētos preventīvos soda mērķus ir iespējams panākt, apsūdzētajam par izdarīto noziedzīgo nodarījumu nosakot Krimināllikuma 126. panta pirmās daļas sankcijā paredzēto soda veidu – piespiedu darbs.

Izvērtējot izvēlētā soda veida lietderības aspektu, tiesa ņem vērā /pers. B/ personību raksturojās ziņas – iepriekš sodīts vienu reizi vairāk kā pirms 16 gadiem; līdz lietas izskatīšanai tiesā jaunus likumpārkāpumus nav izdarījis; lietas materiālos nav apsūdzētā personību negatīvi raksturojošas ziņas, proti, informācija par kādām apsūdzētā sociālām novirzēm vai negatīvām parādībām (alkoholisms, narkomānija), kas nelabvēlīgi iespaidotu viņa tiesisko un sabiedrisko apziņu; ir viens nepilngadīgs bērns un sieva, kā arī, izvērtējot noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas apstākļus, tiesa secina, ka tieši piespiedu darbs sabiedrības labā sasniegs tā piemērošanas mērķi, jo veiks apsūdzētā audzinošo, sodošo un preventīvo funkciju, kā arī nodrošinās personas resocializāciju un tiesisko uzvedību arī pēc soda izciešanas.

Saskaņā ar Krimināllikuma 46. panta trešās daļas prasībām, nosakot apsūdzētajam soda mēru, tiesa ņem vērā atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus.

Tiesa nekonstatē apsūdzētā atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus.

Apsūdzētajam nav konstatēti tādi veselības traucējumi, kas liegtu izciest tiesas noteikto sodu, tādēļ atzīst, ka /pers. B/ par izdarīto noziedzīgo nodarījumu, ņemot vērā radīto kaitējumu, ir nosakāms piespiedu darbs, kas pārsniedz Krimināllikuma 40. panta pirmajā daļā noteikto vidējo soda apmēru, bet nesasniedz tā maksimālo apmēru.

Kriminālprocesa ietvaros apsūdzētais nav bijis aizturēts.

Ar Valsts policijas Rīgas Kurzemes iecirkņa Kriminālpolicijas nodaļas inspektores /datums/lēmumu /pers. B/ piemērots drošības līdzeklis – uzturēšanās noteiktā vietā (lietas 75. lapa).

Kriminālprocesa likuma 249. panta pirmā daļa noteic, ja procesuālā piespiedu līdzekļa piemērošanas laikā ir zudis vai mainījies tā piemērošanas pamats, mainījušies piemērošanas nosacījumi, personas uzvedība vai ir noskaidroti citi apstākļi, kas noteica piespiedu līdzekļa izvēli, procesa virzītājs pieņem lēmumu par tā grozīšanu vai atcelšanu.

Ievērojot to, ka uz lietas izskatīšanas brīdi nav mainījies Kriminālprocesa likuma 249. panta pirmajā daļā noteiktais drošības līdzekļa piemērošanas pamats, tad sprieduma izpildes nolūkā līdz sprieduma stāšanās spēkā apsūdzētajam piemērotais drošības līdzeklis atstājams negrozīts.

Krimināprocesā par cietušo atzīts /pers. C/, kurš par nodarīto morālo aizskārumu un fiziskajām ciešanām pieteicis kaitējuma kompensāciju 4000 *euro* apmērā (lietas 27., 29.–31. lapa).

Cietušais/pers. C/ tiesas sēdē uzturēja pieteikto kaitējuma kompensāciju pilnā apmērā, norādot, ka apsūdzētā izdarītā noziedzīgā nodarījuma rezultātā tika traucētas cietušā ikdienas, darba un studiju gaitas 8–10 mēnešus, apmeklēja vairākus ārstus, divas dienas ar lauztu žokli bija jāgaida operācija, tika konstatēti vidēja smaguma miesas bojājumi, arī traucēts vestibulārais aparāts, koordinācijas spējas, jo žoklis bija lauzts netālu no auss. Bija jāņem mācību gada pagarinājums, jo fiziski nespēja izpildīt kvalifikācijas darbu. Pilnvērtīgi nespēja veikt darba pienākumus koordinācijas traucējumu dēļ. Ir pasniedzējs /nosaukums/ mākslas skolā. Bija ilgs sāpju periods, ir palikušas rētas. Diskomforts ir saglabājies, ir nepatīkamas sajūtas, pieskaroties rētām. Apmeklēja neirologus, jo bija ilgstoši koordinācijas traucējumi. Nevarēja arī sportot, baidījās arī no sadursmes. Žokļa operāciju izdevumus sedza apdrošināšanas kompānija.

Apsūdzētais/pers. B/ tiesas sēdē neatzina cietušā /pers. C/ pieteikto kaitējuma kompensāciju.

Latvijas Republikas Satversmes 92. pants noteic, ka nepamatota tiesību aizskāruma gadījumā ikvienam ir tiesības uz atbilstošu atlīdzinājumu.

Atbilstoši Kriminālprocesa likuma 22. panta noteikumiem personai, kurai ar noziedzīgu nodarījumu radīts kaitējums, ņemot vērā tās morālo aizskārumu, fiziskās ciešanas un mantisko zaudējumu, tiek garantētas procesuālās iespējas morālās un materiālās kompensācijas pieprasīšanai un saņemšanai.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 350. panta pirmo daļu kompensācija ir naudas izteiksmē noteikta samaksa, ko persona, kura ar noziedzīgu nodarījumu nodarījusi kaitējumu, samaksā cietušajam kā gandarījumu par morālo aizskārumu, fiziskajām ciešanām un mantisko zaudējumu.

Kriminālprocesa likuma 351. panta pirmajā daļā likumdevējs nav noteicis cietušajam pienākumu pašam pamatot kompensācijas apmēru par morālo aizskārumu un fiziskajām ciešanām, – tā ir tikai jānorāda.

Atbilstoši Kriminālprocesa likuma 352. panta pirmās daļas noteikumiem morālā kaitējuma kompensācija ir nosakāma, izvērtējot cietušā pieteikumu, ņemot vērā noziedzīga nodarījuma smagumu un izdarīšanas raksturu, morālā aizskāruma dziļumu un publiskumu, kā arī nodarītās psihiskās traumas.

Kompensācijas apmēra samērīgums nosakāms, izvērtējot to kopsakarā ar izdarītā noziedzīgā nodarījuma smagumu un izdarīšanas raksturu, vērtējot cik dziļš un publisks ir morālais aizskārums.

Tiesa atzīst, ka pats par sevi fakts, ka pret cietušo ticis vērsts noziedzīgs nodarījums, nepārprotami izraisa morālu aizskārumu, kas jāņem vērā, jo jebkurai personai ir tiesības dzīvot un paļauties uz to, ka pret viņu netiks vērsts noziedzīgs nodarījums. Turklāt cietušā liecības par fiziskajām ciešanām, /pers. B/ nodarītajiem miesas bojājumiem un to sekām, morālo aizskārumu apstiprina arī šādi pierādījumi.

/datums/AS "/nosaukums/" ārsta /pers. AB/ konsultatīvo slēdzienu /pers. C/ noteikta diagnoze – pēctraumatiskais stresa sindroms (lietas 32. lapa).

SIA "/nosaukums/neiroklīnikas /datums/ambulatorās konsultācijas slēdzienā un rekomendācijās Nr. /numurs/ un izrakstā no stacionārā/ambulatorā pacienta medicīniskās kartes /pers. C/ konstatēts nevestibulārs reibonis, saspringuma tipa galvassāpes, akomodācijas traucējumi; stāvoklis pēc traumas ar samaņas zuduma epizodi /datums/, apakšžokļa lūzuma, operatīvas terapijas (lietas 33., 35. lapa).

Tādējādi tiesas ieskatā ar lietas faktiskajiem apstākļiem un krimināllietas materiālos esošajām ziņām kopumā apstiprinās, ka /datums/tieši /pers. B/ neatļautās darbības rezultātā cietušais ir pārdzīvojis morālo aizskārumu un fiziskās ciešanas, kas saistītas ar patiesu veselības traucējumu un dzīves kvalitātes samazinājumu ilgstošā laika periodā. Tiesa ņem vērā, ka aizskārums cietušajam nodarīts publiskā vietā – uz ielas, dzīvojamo māju pagalmā, kur notikušo redzēja vairāki kaimiņi. Lieciniece/pers. M/ arī liecināja – kaimiņi iznāca ārā un skatījās pa logu. Cietušais dzīvo šim pagalmam pretējā mājā un neizbēgami, cietušais arī ikdienā satiks šī nama /adrese/, iedzīvotājus, kuri redzēja šo noziedzīgo nodarījumu.

No 2010./2011. gadā veiktā Augstākās tiesas prakses pētījuma „Tiesu prakse par morālā kaitējuma kompensāciju krimināprocesā" secināms, ka, izlemjot jautājumu par morālā kaitējuma kompensācijas apmēru, tiesai jāvadās no cilvēktiesību un krimināprocesa principiem, kā arī no tiesu prakses citos, jo sevišķi salīdzināmos gadījumos. Tādējādi, lemjot jautājumu par atlīdzības apmēra noteikšanu, jāņem vērā tiesas spriedumi citās lietās, kas veido vienveidīgu tiesu praksi. Šo vadlīniju 3. pielikumā norādīts, ka par Krimināllikuma 126. pantā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu piedzenama kompensācija no 500 latiem līdz 3000 latiem jeb no 711,43 *euro* līdz 4268,61 *euro*. Turklāt, jāņem vērā, ka kopš laika, kad taisīti minētā tiesu prakses pētījuma pamatā esošie tiesu nolēmumi (taisīti laika periodā no 2007. gada līdz 2010. gadam), ir mainījušies valsts ekonomikas un iedzīvotāju labklājības līmeņa rādītāji. Tā piemēram, laikā no 2007. gada 1. janvāra minimālā mēnešalga valstī bija 120,00 lati (170,74 *euro*), no 2008. gada 1. janvāra – 160,00 lati (227,66 *euro*), bet laikā no 2009. gada 1. janvāra – 180,00 lati (256,12 *euro*). Minimālās mēnešalgas apmērs valstī mainīts arī 2011. gadā, bet no 2018. gada 1. janvāra Latvijas Republikā bija noteikta minimālā mēnešalga 430 *euro* apmērā, turpmāk tās apmērs mainīts no 2021. gada 1. janvāra – 500 *euro* apmērā.

Tiesa uzskata, ka kaitējuma kompensācijas piesaistīšana valstī noteiktajai minimālajai mēnešalgai būtu pamatotāka nekā citu kritēriju vērtēšana, jo apsūdzētajam /pers. B/ kompensācija būs jāsedz tieši no sava darba rezultātā iegūtajiem līdzekļiem.

Ievērojot minētos apstākļus un kompensācijas noteikšanas kritērijus, tiesa uzskata, ka cietušajam /pers. C/ kompensācija viņa noteiktajā – 4000 *euro* apmērā – ir saprātīgs, taisnīgs un samērīgs atlīdzinājums par viņam nodarīto kaitējumu.

Vienlaikus tiesa ņem vērā cietušajam /pers. C/ izmaksāto valsts kompensāciju 1075 *euro* apmērā, attiecīgi samazinot cietušajam izmaksājamās kompensācijas daļu (4000 – 1075 = 2925 *euro*).

Tiesas sēdē prokurore uzturēja Tieslietu ministrijas Juridiskās palīdzības administrācijas Piedziņas nodaļas pieteikumu par kaitējuma kompensācijas piedziņu 1075 *euro* apmērā valsts interesēs sakarā ar cietušajam /pers. C/ izmaksāto valsts kompensāciju.

Lietas materiālos redzams, ka ar Tieslietu ministrijas Juridiskās palīdzības administrācijas /datums/lēmumu Nr. /numurs/ krimināprocesa ietvaros /pers. C/ izmaksāta valsts kompensācija 1075 *euro* apmērā. Savukārt /datums/ Tieslietu ministrijas Juridiskās palīdzības administrācijas Piedziņas nodaļa, pamatojieties uz likuma „Par valsts kompensāciju cietušajiem" 19. pantu, 21. panta pirmo daļu un Kriminālprocesa likuma 481. panta trešo daļu, 528. panta pirmās daļas 9. punktu, lūdza minēto valsts kompensāciju piedzīt no vainīgā (lietas 48.–50. lapa).

Likuma „Par valsts kompensāciju cietušajiem" 4. panta pirmās daļas 4. punkts noteic, ka Juridiskās palīdzības administrācija nodrošina cietušajam izmaksātās valsts kompensācijas summas piedziņu no noziedzīgā nodarījuma izdarītāja, savukārt minētā likuma 3.1. panta 2. punkts noteic, ka pienākums atmaksāt valsts budžetā cietušajam izmaksāto valsts kompensāciju ir noziedzīgā nodarījuma izdarītājam, kurš atzīts par vainīgu, pamatojoties uz notiesājošu spriedumu.

Ievērojot to, ka apsūdzētais /pers. B/ ir atzīts par vainīgu Krimināllikuma 126. panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā, tad, pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 353. panta trešo daļu, tiesa atzīst, ka Tieslietu ministrijas Juridiskās palīdzības administrācijas Piedziņas nodaļas pieteikums par kaitējuma kompensācijas piedziņu 1075 *euro* valsts interesēs sakarā ar cietušajam izmaksāto valsts kompensāciju, ir pamatots un apmierināms.

Ievērojot to, ka līdz iztiesāšanai kaitējums labprātīgi nav atlīdzināts, pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 353. panta pirmās daļas 1. punktu, tas

ir īstenojams piedziņas veidā no apsūdzētā /pers. B/.

Tiesas procesā (līdz apsūdzētais atteicās no aizstāvja – lietas 145., 147. lapa) apsūdzētā aizstāvību īstenoja zvērināts advokāts Antons Drēbnieks, kuram saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 84. panta un Ministru kabineta 2009. gada 22. decembra noteikumiem Nr. 1493 „Noteikumi par valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības apjomu, samaksas apmēru, atlīdzināmajiem izdevumiem un to izmaksu kārtību", no valsts līdzekļiem attiecīgi izmaksājami 280 *euro*, kuru atlīdzināšanas pienākums atbilstoši Kriminālprocesa likuma 367. panta pirmās daļas 4. punkta un 368. panta nosacījumiem uzliekams apsūdzētajam /pers. B/ (lietas 118.–119., 128., 135., 137., 146., 148. lapa).

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 240. pantu, izlemjot jautājumu par lietiskajiem pierādījumiem, tiesa atzīst, ka lietiskie pierādījumi – divi CD diski ar videoierakstiem, kas glabājas pie krimināllietas materiāliem, – ir atstājami glabāšanā pie krimināllietas materiāliem kā elektroniskie dokumenti.

Lietā nav uzlikts arests mantai, nav radušies procesuālie izdevumi, par kuriem būtu pieņemams attiecīgs lēmums.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 520. pantu tiesa

nosprieda

/pers. B/, personas kods /personas kods/, atzīt par vainīgu Krimināllikuma 126. panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīga nodarījuma izdarīšanā un noteikt sodu – piespiedu darbs 200 (divi simti) stundas.

/pers. B/ ir pienākums 10 darba dienu laikā pēc sprieduma spēkā stāšanās pieteikties piespiedu darba izpildes uzsākšanai Valsts probācijas dienesta teritoriālajā struktūrvienībā atbilstoši deklarētajai dzīvesvietai.

/pers. B/ piemēroto drošības līdzekli – uzturēšanās noteiktā vietā – atstāt negrozītu līdz sprieduma spēkā stāšanās dienai.

Cietušajam/pers. C/, personas kods /personas kods/, noteikt kaitējuma kompensāciju par nodarīto morālo aizskārumu 2925 *euro* (divi tūkstoši deviņi simti divdesmit pieci eiro) apmērā.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu cietušajam /pers. C/, personas kods /personas kods/, tiesas noteikto kompensāciju par nodarīto morālo aizskārumu 2925 *euro* (divi tūkstoši deviņi simti divdesmit pieci eiro) apmērā, nosakot termiņu sprieduma labprātīgai izpildei šajā daļā – 30 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Noteikt valstij kaitējuma kompensāciju 1075 *euro* (viens tūkstotis septiņdesmit pieci eiro) apmērā sakarā ar cietušajam /pers. C/ izmaksāto valsts kompensāciju krimināllietā Nr. 11096073019.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, valsts labā kaitējuma kompensāciju 1075 *euro* (viens tūkstotis septiņdesmit pieci eiro) apmērā par cietušajam /pers. C/ izmaksāto valsts kompensāciju krimināllietā Nr. 11096073019, nosakot termiņu sprieduma labprātīgai izpildei šajā daļā – 30 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas. Rekvizīti minētās naudas summas iemaksai valsts budžeta kontā: saņēmējs – Valsts kase, reģistrācijas Nr. 90000050138, konta Nr. LV68TREL1060001239300, saņēmēja iestāde – Valsts kase, BIC kods TRELLV22, iemaksas mērķis – valsts kompensācijas summas samaksa krimināllietā Nr. 11096073019.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, valsts labā procesuālos izdevumus 280 *euro* (divi simti astoņdesmit eiro) apmērā par zvērināta advokāta Antona Drēbnieka darbu tiesas procesā, nosakot termiņu sprieduma labprātīgai izpildei šajā daļā – 30 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas –, un pienākumu iesniegt tiesai maksājuma apliecinošu dokumentu. Iemaksas rekvizīti – saņēmējs: Valsts kase, NMR 90000050138, konts LV68TREL1060001239300, BIC kods TRELLV22; maksājuma mērķis: procesuālie izdevumi krimināllietā Nr. 11096073019, vārds, uzvārds.

Elektroniskos dokumentus – divus DVD+R diskus ar videoierakstiem – turpināt glabāt pie krimināllietas materiāliem.

Saīsinātais spriedums nav pārsūdzams un stājas spēkā pēc tam, kad beidzies termiņš lūguma iesniegšanai par pilna sprieduma sastādīšanu, un lūgums nav iesniegts.

Prokurors, cietušais un apsūdzētais 10 dienu laikā no saīsinātā sprieduma pasludināšanas dienas var rakstveidā iesniegt tiesai lūgumu par pilna sprieduma sagatavošanu.

Pilno spriedumu var pārsūdzēt vai noprotestēt 10 dienu laikā no pilna sprieduma pieejamības dienas apelācijas kārtībā Rīgas apgabaltiesai, sūdzību vai protestu iesniedzot Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesā.

Pilns spriedums sagatavots un pieejams no 2021. gada 4. oktobra.

Tiesnese A. Antone